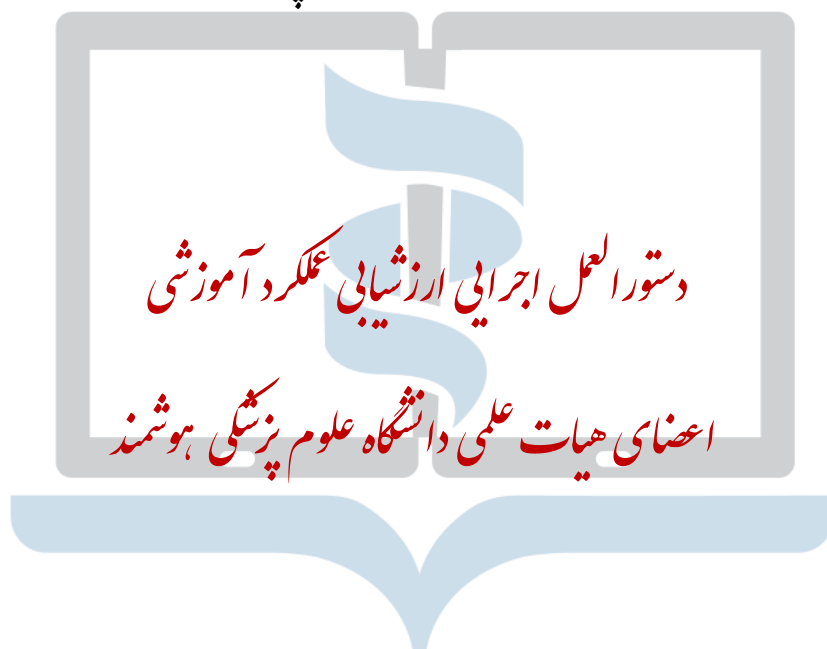




دانشگاه علوم پزشکی هوشمند
Smart University of Medical Sciences

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی



دستور العمل اجرایی ارزشیابی عملکرد آموزشی

اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی هوشمند

دانشگاه علوم پزشکی هوشمند

تدوین دی ماه ۱۴۰۰

Smart University of Medical Sciences

مقدمه

ارزشیابی در نظام آموزشی به علت ماهیت و عملکرد خاصی که دارد یکی از مهم‌ترین مباحث در فرایند آموزش محسوب می‌گردد. به طوری که اصلاح فرایند نظام آموزشی در دانشگاه‌ها بدون توجه به نتایج و پیامدهای ارزشیابی، اعتبار چندانی نخواهد داشت. با توجه به اهمیت این موضوع دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور دارای فرایندهای سیستماتیک برای ارزشیابی کمی و کیفی فعالیت‌های آموزشی اعضای هیات علمی خود می‌باشند.

در این راستا، ارزشیابی تکوینی عملکرد (Formative)، با هدف ارائه بازخورد موثر، نقش مهمی در ارتقای مستمر فعالیت‌های آموزشی اعضای هیات علمی دارد. همچنین به منظور انجام تصمیم‌گیری‌هایی در خصوص عملکرد اعضای هیات علمی مانند ارتقاء مرتبه و ترفیع پایه بایستی با استفاده از ابزارهای مناسب برای ارزشیابی نهایی (Summative) اطلاعات قابل اعتماد و اطمینانی را فراهم نمود.

این شیوه‌نامه با هدف بهبود عملکرد، تضمین کیفیت و ارائه بازخورد مناسب و همه‌جانبه به اعضای هیات علمی و مسئولین اجرایی برای اخذ تصمیمات مقتضی و تشخیص نقاط قوت و ضعف به عنوان عاملی کمک‌کننده در زمینه ارتقای کیفیت فرایندهای آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی مجازی تدوین گردیده است تا با نگاهی جامع و فراگیر، زمینه ارتقای جایگاه علمی این دانشگاه را فراهم آورد. در این شیوه‌نامه، به جنبه‌های ارزشیابی تکوینی و نهایی عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی توجه شده است.

دانشگاه علوم پزشکی هوشمند

اهداف ارزشیابی

Smart University of Medical Sciences

- شناسایی نقاط قوت و ضعف عملکرد اعضای هیات علمی و تلاش در جهت بهبود آن از طریق رفع نواقص
- ارائه بازخورد جامع به اعضای هیات علمی برای رفع نواقص و توسعه نقاط قوت
- ارائه بازخورد جامع به مدیران آموزشی برای ارائه تمهیدات لازم در مسیر ارتقای کیفیت
- سازماندهی فرایند ترفیع پایه، ارتقای مرتبه، تشویق کتبی و انتخاب اعضای هیات علمی نمونه و سایر فرایندهای مرتبط مانند تمدید احکام پیمانی و ضریب K، استخدام رسمی و آزمایشی و تبدیل وضعیت به رسمی - قطعی

- شناسایی ظرفیت‌های بالقوه و توانمندی‌های اعضای هیات علمی به منظور بهره‌گیری در پست‌های مدیریتی آموزشی و اجرایی

- اعطای امتیازات ویژه از جمله فرصت مطالعاتی، اعزام به کنگره‌های داخلی و خارجی و موافقت با ماموریت آموزشی

حوزه‌های مورد ارزشیابی

هر یک از اعضای هیات علمی به طور معمول در طیف وسیعی از فعالیت‌های آموزشی درگیر هستند که ضرورت دارد در ارزشیابی کمیت و کیفیت عملکرد آموزشی مورد توجه قرار گیرند. به منظور ارائه نتایج نهایی ارزشیابی باید سهم هر یک از فعالیت‌ها و منابع ارزشیابی لحاظ گردد.

ارزشیابی عملکرد آموزشی عضو هیات علمی در پنج حوزه زیر قابل دسته‌بندی است:

الف) تدریس: شامل آموزش دروس نظری، آموزش دروس عملی، آموزش در گروه‌های کوچک، مشارکت در سمینارها و کنفرانس‌های آموزشی و تهیه مواد آموزشی و کمک آموزشی برای ارائه دروس مربوطه.

ب) طراحی آموزشی و برنامه‌ریزی درسی: از جمله تدوین و بازنگری طرح دوره و طرح درس، بازنگری در برنامه‌های آموزشی موجود (برحسب نتایج حاصل از نیازسنجی و یا نقاط قوت و ضعف برنامه) و مشارکت در اصلاح برنامه‌های درسی (کوریکولوم)

ج) راهنمایی و مشاوره: شامل ارائه مشاوره و راهنمایی به دانشجویان برای ارتقای پیامدهای یادگیری

د) مدیریت و لیدرشیپ آموزشی: تلاش در راستای ارتقای تعالی سازمانی، ارزشیابی و پایش مستمر فرایندهای یاددهی - یادگیری و جذب منابع مورد نیاز

ه) سنجش دانشجویان: شامل طراحی، استاندارد سازی و اجرای آزمون‌های تکوینی و نهایی و بازنگری ابزارهای سنجش دانشجو

متولی ارزشیابی عملکرد آموزشی

متولی ارزشیابی اعضای هیات علمی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه می باشد. رویکرد ارزشیابی از اعضای هیات علمی در این دانشگاه، رویکرد ۳۶۰ درجه است. فرایند انجام ارزشیابی با همکاری اعضای هیات علمی، دانشجویان، مدیران گروه، معاونین آموزشی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه به صورت محرمانه انجام خواهد شد.

منابع مورد استفاده در ارزشیابی اعضای هیات علمی

- ۱- **دانشجویان:** از دیدگاه دانشجویان با استفاده از ابزارهای ارزشیابی استاندارد، عملکرد اعضای هیات علمی مورد ارزشیابی قرار خواهد گرفت.
- ۲- **همکاران:** که شامل اعضای هیات علمی است که در یک گروه خدمت می کنند و حداقل سه ماه نسبت به یکدیگر شناخت دارند و به علاوه نسبت به یکدیگر تضاد منافی ندارند.
- ۳- **مدیران گروه:** در هر ترم تحصیلی، اعضای هیات علمی توسط مدیران گروه، با استفاده از ابزارهای استاندارد ارزشیابی می شوند.
- ۴- **معاون امور دانشگاهی:** همه مدیران گروه، توسط معاون امور دانشگاهی دانشگاه ارزشیابی می شوند.
- ۵- **خودارزیابی:** شامل بازاندیشی اعضای هیات علمی در خصوص عملکرد آموزشی خود در انتهای هر ترم تحصیلی می باشد.
- ۶- **مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه (ارزشیابی کیفی):** این کار از طریق بررسی مستندات کمی و کیفی مربوط به عملکرد آموزشی عضو هیات علمی انجام می شود. به دلیل اهمیت موضوع، معیارهای ارزشیابی در این حیطه شامل تعداد روزهای حضور فیزیکی در محیط آموزشی، حضور در جلسات آموزشی (نظیر جلسات ژورنال کلاب)، تدریس در کارگاه، تدوین مقالات مرتبط با حوزه آموزش علوم پزشکی و یادگیری الکترونیکی، تدوین و داوری فرایندهای دانش پژوهی آموزشی، درصد محتوای ارائه شده دروس به صورت الکترونیکی، تدوین طرح درس و طرح دوره، نتایج تحلیل سوالات آزمون های نهایی، استفاده از روش های نوین سنجش فراگیران،

طراحی و داوری لاگ بوک، نتایج کیفی مصاحبه با دانشجویان در خصوص عملکرد اعضای هیات علمی، داشتن مسئولیت و شرکت در جلسات و کمیته‌های مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی است.

فرایند تدوین ابزارها

ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی در حیطه‌های پنج‌گانه توسط ابزارهای استاندارد و مصوب توسط شورای آموزشی دانشگاه صورت می‌پذیرد. حیطه‌های اصلی در ابزارهای ارزشیابی شامل، کیفیت ارائه آموزش توسط اعضای هیات علمی (از جمله، استفاده از رویکردهای نوین و فعال تدریس در محیط حضوری و یادگیری الکترونیکی، مهارت‌های ارتباطی و اخلاق حرفه‌ای، تسلط به محتوای علمی، نحوه ارائه بازخورد و سنجش دانشجویان، طراحی و تدوین برنامه‌های آموزشی، همکاری با سایر اعضای تیم آموزشی و...) خواهد بود.

فرایند انجام ارزشیابی

۱. ارزشیابی اعضای هیات علمی در پایان ترم و به صورت محرمانه انجام می‌شود.
۲. عضو هیات علمی تنها قادر به رویت نمره کلی ارزشیابی خواهد بود و بنابراین سهم هر یک از منابع ارزشیابی (مدیر گروه، معاون آموزشی، دانشجو) در نمره کلی وی محرمانه خواهد بود.
۳. بازخوردهای لازم به صورت خصوصی، محرمانه و با رعایت احترام و شئون اخلاقی و انسانی، امانت در ارزشیابی و استفاده از جملات گفتاری و نوشتاری در شان کرامت انسانی در مورد حیطه‌های دارای نقاط قوت و ضعف از سمت مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی به اساتید داده خواهد شد. از گرفتن نظرات افراد دارای تضاد منافع، خودداری می‌گردد.
۴. برای احترام به حقوق اعضای هیات علمی، حق دادخواهی و اعتراض برای آنان در نظر گرفته شده است. به طوری که اساتید چنانچه نسبت به نمره ارزشیابی خود، اعتراض دارند، مراتب را به صورت کتبی به مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی بازخورد خواهند داد تا در کمیته مربوطه مورد بررسی قرار گیرد.
۵. ابزارهای سنجش عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی بر اساس مقیاس لیکرت (عالی، خوب، متوسط، ضعیف و خیلی ضعیف) نمره دهی می‌شوند که گزینه عالی در هر گویه نمره ۵، گزینه خوب نمره ۴، گزینه متوسط نمره ۳، گزینه ضعیف نمره ۲ و گزینه خیلی ضعیف نمره ۱ است و در نهایت با محاسبه میانگین این نمرات، نمره مربوط به آن ابزار به دست می‌آید. همچنین گویه‌های ابزار و نمره هر منبع ارزشیابی در نمره نهایی دارای وزن‌های متفاوتی

هستند. برای به دست آوردن نمره نهایی ارزشیابی در هر ترم، نمره هر سوال در وزن آن ضرب و میانگین نمره سوالات هر ابزار، به عنوان نمره نهایی آن حاصل خواهد شد. بسته به نوع منابع ارزشیابی، حاصل تخریب نمره ابزار در وزن آن و تجمیع نمرات تمام منابع ارزشیابی، نمره کلی ارزشیابی عملکرد عضو هیات علمی به دست می‌آید. نمره ارزشیابی به دست آمده از منابع مختلف به صورت نمره از ۱۰۰ گزارش خواهد شد.

۶. اطلاعات و مستندات مربوط به ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی در مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی آرشیو می‌گردد.

۷. سهم هر کدام از منابع ارزشیابی قید شده در دستورالعمل در نمره ارزشیابی نهایی به شرح زیر می‌باشد:

ردیف	منابع ارزشیابی	سهم نمره ارزشیابی در نمره کل
۱	فراگیران	۳۰٪
۲	• ارزشیابی مدیرگروه از عضو هیات علمی • ارزشیابی معاون امور دانشگاهی از مدیران گروه	۳۰٪
۳	همکاران	۱۰٪
۴	ارزشیابی کیفی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی	۲۰٪
۵	خودارزیابی	۱۰٪

دانشگاه علوم پزشکی هوشمند

۸. بدیهی است در صورتی که اساتید صرفاً فقط با یک گروه از دانشجویان فوق درس داشته باشند، ۱۰۰٪ وزن نمره از

همان گروه تامین خواهد شد. Smart University of Medical Sciences

۹. هر ساله ابزارها و فرایندهای ارزشیابی بر اساس پیشنهادات دریافتی از سوی اعضای هیات علمی، مسئولین و

دانشجویان مورد بازنگری قرار خواهد گرفت و تغییرات اصلاحی در آنها ایجاد خواهد شد.

۱۰. ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی، با اهداف تکوینی (ارائه بازخورد) و پایانی (اتخاذ تصمیم‌گیری‌های مهم در مورد عضو هیات علمی) انجام خواهد شد.

۱۱. کمیته ارزشیابی اعضای هیات علمی، هر ساله لیست اعضای هیات علمی دارای عملکرد شاخص را به معاونت امور دانشگاهی، دانشگاه معرفی خواهد نمود.



دانشگاه علوم پزشکی هوشمند

Smart University of Medical Sciences